

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συντάσσόμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως τὸ κατ' ἔξοχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶ παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΑΡΜΟΣ ΔΙ' ἘΝ ἜΤΟΣ
Ἑσπερικοῦ δραχ. 7.— Ἑσπερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦναι τὴν 1ην ἐκάστου μηνός
καὶ εἶνε προπληρωταὶ δι' ἓν ἔτος.

ἘΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ἘΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ἘΚΑΕΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.— Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. χρ. 0.15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ Ἐν ἈΘΗΝΑΙΣ
Ὀδὸς Πατησίων, ἀριθ. 11 ὄ, παρὰ τὰ Χανταῖα

Περίοδος Β' — Τόμ. 10^{ος}

Ἐν Ἀθήναις 8 Μαρτίου 1903

Ἔτος 23^{ον} — Ἀριθ. 40

ΑΙΜΙΛΙΑ ΧΩΒ [ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ἘΝ ΑΜΗΧΑΝΙΑΙ

«Αἰμιλία, τί ἔκαμες σήμερα τὸ πρωὶ στὴν ἀποθήκη ;

— Τὸ πρωὶ ;

— Ναί, μ' ἓνα σχοινί κομποδεμένο...

— Ἄ! τὴν ὀμμήθηκα. Ἐλαμνα γυμναστική, γιαιγιά.

— Εἶσαι ἀρετὴ μεγάλη πιά, καὶ δὲν σου ταιριάζουν αὐτὰ τὰ ἀγορίστικα παιχνίδια.

— Μὰ δὲν εἶνε παιχνίδι, γιαιγιά εἶνε υγιεινὴ ἀσκησης, τὴν ὁποίαν μὰς ἐσύστησαν εἰς τὸ Σχολεῖον.

— Μπᾶ ;

Αἱ λέξεις ὑγιεινὴ ἀσκησης, τὰς ὁποίας δὲν ἔννοοῦσε καὶ τόσον καλᾶ, τῆς ἔκλεισαν τὸ στόμα· ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον ἡ κυρία Χώβ ἐξανάρχησεν :

«Αἰμιλία, πρελάθηκες νὰ χορεύης μὲ τὴ σκούπα ἐπὶ χέρια ;»

Ἡ Αἰμιλία ἀφῆκε τὸ σάρωθρον, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ κινῆ χεῖρας καὶ πόδας μ' εὐρυθμίαν θαυμαστήν.

«Πάλι τὰ ἴδια! ἀνέκραξεν ἡ γιαιγιά τί ἔννοεῖς ἐηλαδῆ ;

— Μὰ δὲν κάμνω κανένα κακό, γιαιγιά· αὐτὸ ὀνομάζεται καλλισθένεια.

— Χμ! ἄκουε λέξεις πού σου μεταχειρίζονται τώρα, γιὰ νὰ σε πᾶζουν τὲς πομπές των! Δὲν μου λές, σὲ παρακαλῶ, εἰς τί σε ὠφελεῖ νὰ κουνιέσαι ἔτσι σὰν πελαδῆ ;

— Δυναμώνουν οἱ μυῶνες, ἀπεκρίθη ἡ Αἰμιλία μὲ δλὴν τὴν ὑπομονήν, τὴν ὁποίαν διέθετιν.

— Εἰς τὸν καιρὸν μου δὲν ἐγυμναζόμεθα ἔτσι, καὶ αὐτὸ δὲν μας ἐμπόδιζε νὰ εἰμεθα γερεῖς καὶ πολὺ καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν

μας. Νομίζεις, ὅτι δὲν θὰ σε ὠφελοῦσε τὸ ἴδιον, ἂν ἐστρωσες ὅλα τὰ κρεβάτια τοῦ σπιτιοῦ, καὶ ἂν ἐπήγαίνες τὸ κλοκαῖρι στὴν ἐξοχὴ νὰ θερσίης ;

— Ὦ, γιαιγιά!

— Δὲν σας καταλαβαίνω τὰ σημερινὰ κορίττικα, ὑπέλαθεν ἡ κυρία Χώβ. (Τῶνόντι, αὐτὸ ἦτο ἀληθές.) Ποτὲ ἡ μητέρα μου δὲν θὰ μου ἐπέτρεπε νὰ ἔχω μὰλλια σὰν τὰ δικὰ σου. Ἐἴτε τὰ πλέξης, εἴτε σὲ δίκτυ τὰ βάλης, πάντα σὰν ἀκένιστα φαίνονται. Τί ἀκαταστασίαι !..

Ἄν ἤμουν ἐστὶ θεοὶ σου, θὰ τὰ ἔκοβα. — Τὰ κομμένα μὰλλια δὲν εἶνε πιά τῆς μόδας, παρετήρησεν ἡ Αἰμιλία δὸςν γλυκώτερα ἤμποροῦσεν.

Εἶχε περὶ πολλοῦ τοὺς μαύρους τῆς βοστρύχους, τὴν μόνην τῆς ὠριότητος, ὡς ἐνόμιζε, καὶ ἀπλῶς ἡ ἰδέα νὰ τοὺς κόψῃ τῇ ἐπροξένει φρίκην.

— Τὲς μόδες θὰ κοττάζουμε τώρα ; Ὅριστ' ἐκεῖ! ἀνέκραξεν ἡ κυρία Χώβ. Ὅχι ἔκαμες καλλίτερα νὰ εἶχες τὸ νοῦ σου στὰ μαθήματά σου. Ὅχι σου ἀγο-

ρῶσω κομμὰδα καὶ θὰ βάλῃς πρωὶ καὶ βράδν, γιὰ μερικὲς ἡμέρες· ἔπειτα... βλέπουμε !»

Πολὺ ἀπειλητικὸν αὐτὸ τὸ βλῆσθον με ! Ἄλλ' ἡ Αἰμιλία βιαστικὴ νὰ ὑπέγγῃ νὰ ἰδῇ τὴν Χαράν, δὲν ἔδωκε καὶ μεγάλην προσοχήν.

Τώρα τὴν ἀπεσχόλει πολὺ μὰ μικρὰ ἔσπερις, τὴν ὁποίαν ἡ φίλη τῆς ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ, τὴν προσεχῆ ἑβδομάδν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς 4 Ἰουλίου, τῆς μεγάλῃς ταύτης ἐπετειοῦ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, τὴν ὁποίαν ἔλασι οἱ Ἀμερικανοὶ ἐορτάζουν πάντοτε, ἕκαστος κατὰ τὸν ἰδικὸν του τρόπον. Εἰς τῆς κυρίας Σάρδρον ἐπρόκειτο νὰ χορεύσουν, νὰ παραστήσουν, νὰ μετμερισθοῦν, νὰ παίξουν «ζωντανὰ αἰνίγματα» καὶ τὰ λοιπά. Ἡ δ' Αἰμιλία ἐλογάρταζε νὰ μετμερισθῇ εἰς θεῶν Ἐλευθερίαν. Καὶ ἐνθ', μὰζι μὲ τὴν Χαράν, κατεσκεύαζε τὸ ἐκ γυμνασίου στέμμα, τὸ ὁποῖον θὰ συνεπλήρον

Ἡ κυρία Χώβ ἐκοίτηεν ὅπου ἔβανεν. (Σελ. 74, στήλ. 6.)

την καμψήν της ενάμασιαν, — ούτε καν έφαινότατο ότι ή κυρία Χωδ, με το φαλλίδι εις το χέρι, νέα Άτροπος, ήτοιμάζετο δια σκληράν και αληθώς επώδυνον έγχείρησιν.

Η κυρία Χωδ δεν είχε πολλές ιδέας εις το μικρόν της κεφάλι, άλλ' όταν της ήρχετο καμμία, την άρπαζε για καλά και δεν ένοιούσε πλέον να την άρσιση. Έκτος τούτου, επειδή δεν ήθάνετο διόλου ζωηράν αγάπην προς την έγγονήν του συζύγου της, εξέτελει με κάποιαν ήδονήν, με κάποιαν χαιρεκακίαν, το έργον της αούστραής διαπαιδαγωγήσεως, το όποιον ένόμισε καθήκον της ναυαλάθη.

Αυτό το κορίτσι έχει πολύ άσχημον χαρακτήρα, έλεγε συχνά. Είνε έπιμων (προσέθετε, νομίζουσα ότι αυτό είναι όρθότερον από το έπίμονος) και πρέπει να την διορθώσω.

Την 3 'Ιουλίου, καθ' ην ώραν ή Αίμιλία ήτοιμάζετο ναναχωρήσει δια το σχολείον, ή μάμμη τή απέτεινεν άκόμη μίαν παρατήρησιν περί της κόμης της, ή οποία «της έκαμνε το κεφάλι σαν άφάνοσκουπα». Η Αίμιλία έχασε την υπομονήν και άνέκραξε:

— Μά για το Θεό, γιατί! Άν σ'ας πειράζουν τόσο τα μαλλιά μου, κόψτε τα επί τέλους, να τελειώσω το ζήτημα! — Αμέσως! είπεν ή κυρία Χωδ προθυμοτάτη, άρπάζουσα την φαλλίδα της.

Η Αίμιλία, ή οποία δεν έπερίμενε να κιασθή έτσι, ζτα λόγια, όπισθοχώρησε δύο βήματα, φέρουσα τας χείρας εις την κεφαλήν, ως δια να προασπίσει την κόμην της.

— Έμπρός, κάθησε, είπεν ή κυρία Χωδ, ξεδιπλώνουσα μίαν πετσέταν, την όποιαν ήθελε να βάλλη εις τόν τράχηλον του θύματός της.

— Μά, γιατί... είναι αδύνατον... δεν θέλω.

— Μήν κάνης τώρα σαν παιδί, πρό όλίγου δεν είπες να σου τα κόψω;

— Όχι, όχι... δεν ήξευρα τί έλεγα... Παππού, παππού!... βοήθει!

— Πώς; τί τρέχει; ήρώτησεν ο πλοίαρχος, ρίπτων την εφημερίδα του.

Όλα τα φαινόμενα ήσαν έναντίον της Αίμιλίας, ή οποία έκτύπα τόν πόδα κ' έφαινετο κατεχόμενη υπό μανίας, ενώ ή μάμμη της, ήρεμος και άπαθής, την έπερίμενε υπομονητικώς, με το ένα χέρι κρατῶσα την φαλλίδα και με το άλλο την πετσέταν.

— Νομίζεις όρθόν να υποχωρήσω έγώ άνέναντί της; ήρώτησε τόν συζυγόν της με ύφος προσεδηλμένης βασιλείσεως.

— Όχι! βεβαίως όχι! έβροντοφώνησεν ο πλοίαρχος, σπεύδων να πάρη το

μέρος της συζύγου του, χωρίς να εξετάση ποίος είχε δίκαιον.

Είς μάτην ή Αίμιλία έπεχείρησεν άκόμη να διαμυρτηρήση.

— Δεν είναι δίκαιον τα μαλλιά μου μου άνήκουν κ' έχω το δικαίωμα να τα διατηρήσω. Τι θά έλεγεν ή μαμά άν μου τα 'κόβατε;

— Θα έλεγεν ότι έχεις χρέος να ύπακούης τή γιαγιά σου! άπεκρίθη ο κύριος Χωδ.

— Το θέλετε λοιπόν και σεις; άνέκραξεν ή Αίμιλίχ με πείσμα πολύ καλά λοιπόν! κάμετε ό,τι θέλετε, και αφήστε με έπειτα ήσυχη!

— Ά, για να σου πώ! δεν θέλω να πέρνης τέτοιο ύφος! είπεν ο παππούς, θυμώνων και αυτός έννοιά να ύπακούσης προθύμως και ευχαρίστως, είδεμή... είδεμή θα μετανοήσης.

— Κάθησε και μη κινήσαι, προσέθεσεν ή μάμμη.

Η Αίμιλία εκάθησεν, ή πετσέτα έδέθη περί τόν τράχηλόν της, και το έργον της καταστροφής ήρχισε.

Δεν ήτο όμως και τόσο εύκολον. Η Αίμιλία, ώχρά τώρα όσον ήτο πριν κατακόκκινη, έτριψε σάν το φύλλον. Το χέρι της κυρίας Χωδ δεν έτριμεν ελιγώτερον, και το φαλλίδι της δεν ήτο πολύ τροχισμένον.

— Έπειτα ήτο δύσκολον να βλέπη κανείς καθαρά μέσα εις την πυκνοτάτην και κατάσγουρον εκείνην κόμην. Τελος πάντων, άντι να χαράξη μίαν κανονικήν γραμμήν από το ένα αυτό έως το άλλο, ή κυρία Χωδ έκοπτεν όπου έθανεν.

Όταν έτελείωσε το ήμισυ της εργασίας, έσταμάτησε κουρασμένη. Το κοράσιον έκωφελέθη της ευκαιρίας δια να της φύγη, και να τρέξη να κυταχθή εις τόν καθρέπτην. Φρίκη! από το ένα μέρος του κεφαλιού της, τα κομμένα μαλλιά ώρθοντο άτακτα σαν φειδια.

— Άχ! πώς μου τα έκάματε έτσι τη μαλλάνια μου! έφώναξεν έν τή άπελπισία της. Τώρα πραγματικώς μοιάζω με άφανόσκουπα!

Και έτρεξε να κλεισθή και να κλειδωθή εις το δωμάτιόν της, δια μη προφέρη και άλλα, άσεβέστερα ίσως και ζωηρότερα παράπονα, ένώπιον του πάππου και της μάμμης.

Καλλίτερα όμως θά έκαμνε, άν έπήγαίνε να παρακαλήση την Χαράν, να της φορέση τόν περιήμιον εκείνον ζουρλομανδύαν, διότι άμα έμεινε μόνη, τίποτε πλέον δεν την συνεκράτει, κ' έγινεν έρμαιον παραφοράς, φρενίτιδος αληθινής, κτυπῶσα τους πόδας και τρίζουσα τους όδόντας, όπως ο Άχιλλεύς όταν ώπλιζέτο κατά του Έκτορος. Έσπασε δυό-τρία πράγματα, τα όποια ήυρε πρόχειρα, έχυσεν οσα δάκρυα είχε, και έπετέλους, άρπαξε το φαλλίδι δια να

κόψη και το ύπόλοιπον της κόμης της. — Είμαι φρικτή έτσι! έσυλλογίσθη, ως τελειώσω ό,τι άρχιστε τόν άσχημα ή γιαγιά.

Και ή φαλλίς έτρεχεν εδῶ κ' εκεί, οδηγουμένη από χείρα παράφορον. — Όταν ή Αίμιλία άνεύρεν ελίγην ψυχραιμίαν, κατετόμαζε και κατεξέπληγην δια το άποτέλεσμα.

— Τι τρέλλα έκαμα! έσκέφθη, βλέπουσα τα κακοκομμένα μαλλιά της, εκ τών όποίων άλλα μεν έστέκοντο ορθία ως βελόναι άκανθοχοίρου, άλλα δε κατέπιπτον θλιβερώς, ως να έκλαιαν την οίκτρον τύχην τών αδελφών των. Αύτα τα έρείπια απέμεινον τώρα εκ τών ώραιων της μαύρων βοστρύχων, δια τους όποιους τόσο υπερηφανεότο!

— Τι κρίμα! τί κρίμα! άνέκραξεν ή Αίμιλία συνάκτουσα τας χείρας και αυριον ή Χαρά δίδει την έσπεριδα της. — Να μή το συλλογισθώ!

Το έν χρυσοχαρτω ότέμμα, το όποιον έμελλε να κοσμήση την θεάν Έλευθερίαν, εύρίσκετο εκεί επί της τραπέζης. Η Αίμιλία έλαβε την περιέργειαν να το δοκιμάση. Της ήρχετο τόσο εύμορρα χθές! Κοι τώρα;... Τώρα κατέβαιναν έως την μάτην της!

Το πράγμα της έφάνη τόσο καμικόν, ώστε με όλην της την λάπην, την σύφιν και τα δάκρυα, εξέρραγη εις γέλωτα νευρικών. Πώς ήτο δυνατόν να παρουσιασθή εις τόν κόσμο, αυριον, με τέτοια γελοία μούτρα;... Θα όμοιάζε με βραπέτιδα φρενοκομείου!

[Έπειτα συνέχεια] ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΝΗΣ [Κατά το άγγλικόν της Σοφίας Μάθ]

ΑΠΟ ΤΑ «ΜΙΚΡΟΤΡΑΓΟΥΔΑ»

ΚΑΠΟΙΟ ΠΟΝΤΙΚΑΚΙ

— Μήν επήρες σύ, Κωστόκη, Από εκείνο το βαλάκι, Το κομμάτι το γλυκό; — Ένα τόσο δά μικράκι, Μητερούλα, ποντικάκι Έκαμε όλο το κακό!

— Μήπως και τυχόν, Κωστόκη, Το κακό το ποντικάκι Έχε δύο ποδαράκια;... Από μέσα από το βάλο Πώς το πήρες σύ διαβάλω Είς τα δύο σου ματάκια.

— Ναί, μαμάκα μου καλή... Μά δεν λένε τα ματάκια Πώς έγώ το πιδό πολύ Τώδωσα του Περικλή Κ' έφαγα τα ψυχολάκια;

+ ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑ Γ' ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

Μαγαρηνοί μου,

οι άριστοι οι άνθρωποι εκείνοι, οι όποιοι, ένθουσιώδεις και πρόθυμοι, χωρίς δυστροφίας και συζητήσεις, συμμερίζονται άμέσως μίαν καλήν ιδεάν, ακολουθῶν μίαν συμβουλήν, και κάμνουν το καλόν, όταν τους προτρέψη, ένας άλλος. Άλλα μου άριστοι συλλαμβάνουν την καλήν ιδεάν και αυτοί προτρέπουν τους άλλους, δια να τους βοηθήσουν να πραγματοποιήση: Είνε οι άνθρωποι, οι όποιοι έχουν την λεγομένη πρωτόβουλιαν.

Και είναι ακόμη πλέον θαυμαστή ή πρωτοβουλία, όταν απαντάται, όχι εις ώριμους και πεπειραμένους ανθρώπους, έχοντας πλέον το θάρρος του κόσμου, άλλ' εις νέους, εις παιδιά, τα όποια, εκτός τών άλλων δυσχερειών, έχουν ακόμη να κατοικήσουν και την συστολήν, την διελίχνη την φυσικήν εις την ηλικίαν των.

Και όμως δεν είναι σπάνια τα παραδείγματα της ώραιάς αυτής νεανικής και παιδικής πρωτοβουλίας. Προχθές ακόμη ανεγίνωθα κάτι εις μίαν γαλλικήν εφημερίδα, το όποιον με συνεκίνησεν. Δεν ήξευρά άν έτυχε να κούσσετε, ότι ή γαλλική Βρετανία πεινά... Ναί, όλη εκείνη ή ώραία παράλια του Άτλαντικού, — την όποιαν γνωρίζετε και σεις από τόσο μυθιστορήματα της Διαπλάσεως, και προπάντων από το «Ναυτόπουλο», — ή εκτεταμένη παράλια, ή κατεικομένη από ανθρώπους άγαθούς, χρηστούς και φιλοπόνους, είναι βυθισμένη, ή τουλάχιστον ήτο μέχρι πρό όλίγου, εις την άθλιότητα και εις την άπόγνωσιν. Διατί; Διότι ή άλιεία τών σαρδέλλων έφετος δεν εύδοκίμησε. Το κοπάδι άλλαζε θρόνον, και τα βρετανικά πλοίαρκα, τα όποια ανεχώρησαν την ώρισμένην εποχήν κ' έπήγαν εις τα ώρισμένα μέρη, επέστρεψαν σχεδόν άδειανά. Τα περιήμιμα εργοστάσια, τα προμηθεύοντα σαρδέλλας του κουτιού όλον τόν κόσμο, έκλεισαν έλλειψει όλικού, και οι Βρετανοί, οι άποζώντες εκ της άλιείας και της βιομηχανίας ταύτης, έμείναν χωρίς εργασίαν και χωρίς πόρον ζωής... Η πτωχεία δεν έβράδυε να κρούση τας θύρας τών καλυθών, και όταν εξηντήθη το κομμάτι εκάστης οικογενείας, όταν έπαυσεν ή πιστώσις του ψωμά και του

παντοπώλου, εκατόν χιλιάδες άνθρωποι εύρέθησαν χωρίς άρτον!

Ο κώδων του κινδύνου εκρούσθη ισχυρώς εις το Παρίσι, και από εκεί άντήχησεν εις όλην την Γαλλίαν: «Έκατόν χιλιάδες συμπολίται μας πεινούν! Σπεύσατε εις βοήθειάν των!» Και ήρχισαν άμέσως οι έρανοι, — ή πείνα δεν περιμένει! — και έγινε μία μεγάλη ένπιτροπή από τους βουλευτάς της Βρετανίας, και ή Βουλή έψήφισε γενναίον βοήθημα, και ή Κυβέρνησις έπροστάτευσεν τας ενεργείας τών ιδιωτών, κ' έδόθησαν πολυπληθείς έορταί, χοροί και παραστάσεις, και ή φιλανθρωπία έζηήτησεν όλα τα μέσα, κ' έντες όλίγων εβδομάδων συνήχθησαν εκατομύρια, προωρισμένα νανακουφίσουν τους πεινῶντας, μέχρι της προσεχούς άλιείας.

Μεσα εις όλην αυτήν την κίνησιν, ή όποια τιμή τόσο τον πατριωτισμόν και την φιλανθρωπίαν τών Γάλλων, ίσθυ και δύο παιδιά, δύο Παρισίνοί όχι μεγάλητεροι τών δώδεκα ετών, οι όποιοι άπεφάσαν και αυτοί να συνεισφέρουν. Από καλώς και πλουσίας οικογενείας και οι δύο, δεν είχαν παρά να ζητήσουν χρήματα από τους γονείς των, άν ήθελαν να ίδουν τα όνόματά των εις τόν κατάλογον. Άλλ' ή φιλοδοξία των ήτο μεγαλύτερη: Πρωτον ήθελαν να κερδίσουν αυτοί τα χρήματα, τα όποια θα προσέφεραν έπειτα ήθελαν να χηρίσουν και εις άλλους την εύκαιρίαν να εύεργετησουν. Ο ένας έπαίειν ώραιον βιολί. Ο άλλος έπαίει κάπως μανδολίνον. Θάρρος είχαν, διότι δίδει θάρρος ή ιερότης του σκοπού. Έπληραν λοιπόν τα όργανά των, κ' εξεκίνησαν διά την... περιουσίαν των. Έπήγαίναν εις τα στίβια και εις τα κατστήματα, έδιδαν τα επίτιμα κτήριά των, έλεγαν τόν σκοπόν των, και ή συναυλία ήρχισε. Μετά την συναυλίαν, ο δίσκος. Και εις τόν κατάλογον τών Έράνων, έγάρησεν τα όνόματά των μικρών καλλιτεχνών, άνέναντι γενναίου ποσού, με την περιεργον σημείωσιν: «είν μικρός καλλιτεχνικής περιουσίας.» Άκριβώς το ίδιον πράγμα συνέθη και εδῶ εις τας Άθήνας, — αυτό μάλιστα προήτερον από το παρισινόν, — πρό δύο μηνών, όταν ανηγέθη ότι κινδυνεύει ο Παναγιος Τάρος κ' έπροκήρυχθησαν έρανοι ύπερ αυτού. Δύο παιδιά κλλιτών άθηναίων οικογενειών, μικροί καλλιτέχνη και αυτοί, έσκέφθησαν να χρησιμοποιήσουν την τέχνην των ύπερ του άγιου σκοπού. Και περιεργόμενοι θαρραλέως τα έστιατόρια και τα καφενεία της πρωτευούσης, έπαιζαν τα όργανά των, — το ένα ήτο βέβαια βιολί, το άλλο δεν ένθυμιόμαί πλέον, — περιεφεραν τόν δίσκον, και άμέσως έπειτα κερδίδαν το συναζόμενον ποσόν

έπι άποδείξει εις τόν διευθυντήν του κατστήματος, δια να το παραδώση μόνος του εις την Μητρόπολιν.

Και αυτή είναι ή μόνη διαφορά μεταξύ της παρισίνης και της άθηναϊκής περιουσίας. Είς το Παρίσι οι μικροί καλλιτέχνη άδειάζαν τόν δίσκον εις την τσέπην των, χωρίς φόδον να εμπνεύσουν καμμίαν ύπόνοιαν. Έδῶ εις τας Άθήνας, οι μικροί καλλιτέχνη έπροτιμούσαν, δια το ασκανδάλιστον, να παραδίδουν επί τόπου τόν δίσκον εις τόν ξενοδόχον. Αυτό άποδεικνύει ότι οι Έλληνες έιμεθα πλέον καχύποπτοι από τους Γάλλους. Όπως δέχεται, τα παραδείγματα αυτά δεν σας φαίνονται πολύ αξιομίμητα; και ή πρωτοβουλία δεν είναι πάντοτε κάτι ώραιον και θαυμαστόν;

Σας άσπάζομαι ΦΙΛΩΝ

ΑΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΝΙΑ

9

αία τους ποδηλάτας

Προχθές το βράδυ, ένας μικρός ποδηλάτης εύρίσκει από τα Πατήσια. Μόλις είχε φθάση εις το Σολωνεϊόν, όταν ένας αστυφύλαξ έτρεξεν εις πρόπάντησιν του, φωνάζων όγρώως:

— Έ! ποδηλάτα, έ! στάσου!... στάσου!...

Ο μικρός ποδηλάτης κατήλθη.

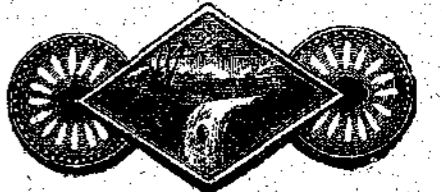
— Γιατί τέτοια ώρα δεν άναψες τή φανάρι σου; έρωτά ο αστυφύλαξ.

— Ποιό φανάρι; το ποδηλάτο μου δεν έχει φανάρι! άποκρίνεται ο μικρός ποδηλάτης.

Όλη ή ώρα του αστυφύλακος έκόπη, κ' έμεινε ακίνητος, με ανοικτόν στόμα. Του είπαν να συλλαμβάνη κάθε ποδηλάτον που θάπαντούσε με σβυσμένον φανάρι μετά την δύσιν του ήλιου, αλλά δεν του είπαν τίποτε δια τα ποδηλάτα που δεν έχουν φανάρι... Ατάραχος, ο μικρός ποδηλάτης έσπρωξε την σιατεινήν μηχανήν του, την εκαβαλλίκευσε, και δρόμο!

Κ' έγώ, ο όποιος έτυχε να παρευρεθώ εις την σκηνήν, είπα με τόν νούν μου: Ίσθυ μία ώρα συμβουλή δια τους ποδηλάτας! Άν θέλουν να ποφεύγουν την ενόχλησιν που δίδει αυτό καθ' έαυτο το φανάρι, δια να είναι άναμμένον, και την άκόμη μεγαλύτεραν ενόχλησιν τών αστυφυλάκων, όταν είναι σβυσμένον, — τους συμβουλεύω να μη βάζουν φανάρι εις το ποδηλάτον.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΤΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ

Πέρασαν δυο-τρία χρόνια. Ο Τάκης και ο Τοτός μεγάλωσαν, ψήλωσαν, αλλά εξακολουθούν να είναι όμοιοι και απαράλλακτοι.

Από τότε, ξαναιδαν πολλές φορές την εξαδελφούλα των Λιλικά, πάντα με την ίδια χαρά κ' ευχαρίστησι. Νά, και αβριο ακόμη περιμένουν την επίσκεψί της, και γι' αυτό ίσια ίσια έπηγαν να φαρέψουν, γιατί έχουν τή φιλοδοξία να την φιλέψουν ψάρι, πιασμένο με τάγκιστρι των.

Δυστυχώς όμως το ψάρι σήμερα δεν τοιμπα. Έκάθησαν πολλήν ώρα στ' ακρογιάλι, χωρίς να πιάσουν ούτε λέπι... Τέλος πάντων ο Τάκης πιάνει ένα μεγάλο μπαμπούνι. Και την ώρα που το τραβά, λέγει του Τοτού :

— Τοτό, πιάστο ού ! Έτσι θα μπορούμε να λέμε ότι το φαρέψαμε κι οι δύο !

(Έπεται συνέχεια)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΓΑ

ΤΟ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'. (Συνέχεια)

Μερικοί σύντροφοι του Αντώνη υπεσχέθησαν εις τον Τζανή να φροντίζον δια τα όφρακα και να πέρνουν μαζί τον μικρόν Ανδρίκον, δια να τον κάμουν θαλασσινόν.

Τώρα ο Τζανής έπρεπε να φύγη. Ήρθε δια τελευταίαν φοράν τα παιδιά, που δεν ένοιούσαν να τον χωρισθούν, κ' έσφιξε τα δυο χέρια της Μαρίας, ή οποία τον ευχαρίστησε με συγκινητικά λόγια δι' όσα είχε κάμη γι' αυτούς. Έπειτα, έντροπέμενος δια τα δάκρυα, που έβρεχαν τα βλέφάρά του, έβγήκεν από την καλύβην, όπου είχε περάση τόσας εύτυχισμένας ώρας πλησίον του φίλου του.

Έφυγε πικρός δια το Παμπέλ και από εκεί έπηρε το καίρι που έπήγαγεν εις την Χάβρη, δια να μακαρισθή, εις τον «Άργοναύτην».

Την άλλην ήμέραν, εκεί που έφαγεν ή Μαρίανα εις ένα σουτάρι δια να βγάλη ασπρόφρουγα, ήρην ένα μικρό πουγγί πέτσιον, το όποιον είχε μέσα εδάκια φράγκα.

Ήτο το πουγγί του Τζανή.

Φεύγων ο καλός ναύτης, είχε αφήσει εις την οικογένειαν του φίλου του όσα χρήματα του έμειναν ακόμη !

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Άχρημασία. — Το θάρρος της Μαρίας. — Η επιστροφή του Τζανή. — Αποφασίζεται ή αναχώρησις του Ανδρίκου. — Ο πλοίαρχος Ταγκό.

Έπέρασαν μήνες πολλοί.

Η Μαρσία εκράτησε πιστή συντροφιά της χήρας, τας πρώτας εβδομάδας ύστερ' από τον θάνατον του Αντώνη. Ήταν καλή, τρυφερή, και τα Μορανδόπουλα την αγαπούσαν σαν αδελφή. Και ή Μαρίανη επίσης ήσθάνετο ζωηρήν αγάπην δι' αυτό το κορίτσι, το όποιον της έφανερώσε με κάθε τρόπον την εύγνωμοσύνην του Έντουίνου, έπειδή ή Μαρσία έπρεπε να κερδίξη το ψωμί της, εμπήκεν εις την υπηρεσίαν ενός κτηματίου, εκεί κοντά. Την μετεχειρίζοντο καλά. Όταν εύρισκεν εύκαιρίαν, έτρεχε να ιδή τους φίλους της και να τους υπηρετήση. Ο καλός της χαρακτήρ και ή προκοπή της εκίνησαν την προσοχήν του γέροντος έφημερίου, ό οποίος ήτο θεός του άφεντικού της. Κάθε φοράν που έπήγαγεν ο άγαθος έρεός εις το κτήμα του άνεψιού του,

συνωμύλευσεν όλίγον με την Μαρσία και την έβαζε να του λέγη τους πόθους της και τας έλπίδας της.

Η Μαρσία δεν έπιθυμούσεν άλλο τίποτε, παρά να μάθη να διαβάξη, δια να παρακολουθή την Λειτουργίαν της Κυριακής, καθώς έλεγε, και δια να βλέψη εις το Γεωργικόν Ήμερολόγιον ποίαν εποχήν φυτεύεται ο κάθε σπόρος, και με τί τρόπον περιποιούνται τα κατοικίδια ζώα.

Μικρή μου, της είπε μίαν ήμέραν ο έρεός, αφού έχης τόσην μεγάλην έπιθυμίαν, έρχου να με βλέπης κάθε βράδυ, όταν τελειώσης την εργασίαν σου, ο άνεψιός μου θα σου δώση βέβαια την άδειαν να σε μάθω να διαβάξης και να γράφης.

Μεγάλη έστάθη ή χαρά του κοραίου, και μεγάλος ο ζήλος του δια την σπουδήν. Έπειδή δεν ήθελε να κόψη παραπονν από τον άφεντικόν της, ότι κατεγίνετο και εις άλλα πράγματα εκτός της καθημερινής εργασίας, έκλεπτεν από τον καιρόν του ύπνου της δια να μελετή το Άλφαβητάρι και να γεμίξη την πλάκα της με ίδιους και μικρόν. Έστερ' από όλίγον καιρόν, ήμπορούσεν εξαίρετα να διαβάξη τας προσευχάς της.

Τότε, έπειδή ή κυριώτερη της σκέψις ήτο πως να εύρισκη πάντοτε τρόπον δια να γίνεται χρήσιμη εις την οικογένειαν Μοράνδου, ή Μαρσία έπρότεινεν εις τον Ανδρίκον να του κάμη μάθημα, το άπόγευμα καθ' Κυριακήν.

Όταν ζεύρη κανείς να διαβάξη, βλέπει, εμπιστεί να κατορθώση τα πάντα, τώ έπεν.

Ο Ανδρίκος έδέχθη την πρότασιν με προθυμίαν. Τακτικά, κάθε Κυριακήν άπόγευμα, τα δύο παιδιά έπήγαζαν κ' εκάθηγον κάτω από ένα δένδρον, κ' εκεί ή Μαρσία έπροσπαθούσε να γώση εις το κεφάλι του φίλου της, δι, είχε μάθη προητέτερα και αυτή.

Άλλά πρέπει να ομολογήσωμεν, ότι το άποτέλεσμα των μαθημάτων αυτών δεν ήτο έκτακτον. Η Μαρσία άλλο δεν κατόρθουσε, παρά να έννοιη ότι ή διδασκαλία είναι πολύ δύσκολη, και ότι άλλο πράγμα να ζεύρης κάτι τί, και άλλο πράγμα να ζεύρης να το μεταδώσης. Ο δέ Ανδρίκος έμεινεν άμαθής όπως και πρώτα, με το μυαλόν όλίγον σκοτισμένον...

Μίαν ήμέραν, ο διδάσκαλος του χωρίου τούς ήρην εις στιγμήν τελείας άποθαρόνσεως. Ο Ανδρίκος είχεν εξαπλωθή άνάσκελα, άποφασισμένος να μη ξαναϊδή πιά στα μάτια του τα μυστηριώδη εκείνα μαύρα σημάφη, που ούτε το σχήμα των ούτε την προφοράν των ήμπορούσε να ένθυμηθή. Το βιβλίον ήτο πεσμένον κτηχγής, και ή Μαρσία, λυπημένη, δεν έσπλοχίζετο να το σηκώση.

— Έ, δεν τα καταφέρνετε, παιδιά μου ; ήρώτησεν ο διδάσκαλος, ο όπολος ήτο καλός άνθρωπος.

Καθόλου ! είπε στεναζών ο Ανδρίκος.

Και αν σου έκαμη μάθημα εγώ, θα ήσουν πολύ προσηκτικός, πολύ έπιμελής, έ, Ανδρίκο ;

Βεβαιότατα, θα έβλεπα τα δυνατά μου, κύριε δάσκαλε.

Λοιπόν καλά, παιδί μου, θα τα βολέψωμε. Θα μιλήσω με τή μητέρα σου.

Όλοι ένδιεφέροντο δια την δυστυχή Μαρίαναν, ή οποία εις την συμφοράν της έδειχνε θάρρος κ' εγκατερέησιν ήρωικήν. Και ο διδάσκαλος του χωρίου, εύτυχος που ήμπερούσε να της φανή χρήσιμος, της ανήγγειλεν ότι ανέλαμβανε να διδάξη τον υιόν της άναγνωσιν γραφήν, και όλίγην αριθμητικήν. Ο Ανδρίκος, ο κωμισμένος και όκηρος Ανδρίκος, έφιλοτιμήθη τόσον πολύ να πανή άξιος της καλωσύνης του διδασκάλου, ώστε εργάσθη με μεγάλην έπιμέλειαν. Και τότε, προς μεγάλην του έκπληξιν, παρήτηρσεν ότι ο κόπος που κάμνει κανείς δι' ένα σκοπόν, έχει τή γλύκα του, και άμα την δοκιμάξη κανείς μια φορά, δεν την ξαναζύνει. Έστερ' από τρεις μήνες, ο Ανδρίκος ήξευρε να διαβάξη, όπως και ή Μαρσία.

Τότε ο διδάσκαλος του τού έδωκε την Έστοριαν της Γαλλίας (*) μίαν μικράν Γεωγραφίαν και ένα Άτλαντα, όπου ήμπορούσε να ξανακάμη και αυτός με το δάκτυλόν του όλα τα ταξείδια που είχε κάμη ο πατέρας του. Έμάνθανεν ακόμη και τας τέσσαρας πράξεις της Αριθμητικής. Καιρόν είχεν όσον ήθελε, διότι ή μητέρα του δεν του επέβαλλεν άλλην εργασία, παρά να φυλάγη τα ζώα.

Με όλην την ύπεσπίαν της προς τον Τζανή, ή Μαρίαννα δεν είχε το θάρρος να προθυμιάση τον Ανδρίκον εις το τραχύ επάγγελμα που έμελλε να κολουθήση. Δεν απεράσισε ποτε να τον στείλη στη θάλασσα.

Αβριον, έλεγεν, αβριον.

Και αυτό το αβριον δεν ήρχετο ποτέ.

Έν τούτοις, άρχισε ναπειλή την καλύβην άχρηματία. Αν και καλός θαλασσινός, ο Κωνσταντής δεν άξιζε σαν τον άμοιρον Αντώνη. Κάποτε έμεθούσε, και τότε έχανε πολλάς κάλως εύκαιρίας. Έπειτα, από δι,τι έφάρευσ, μόνον τα μισά είχε το δικαίωμα

(*) Είς τους Έλληνας άναγνώστιας θα φανή παράξενον, πως μετά τρεις μόνον μήνας, ο Ανδρίκος ήτο εις θέσιν να διαβάξη και Έστοριαν. Άλλά εις την Γαλλίαν, όπως εις όλα τα πολιτισμένα Κράτη του κόσμου, τα παιδιά μαθητούν πολύ γρηγορώτερα από ήμάς, να διαβάζουν και να γράφουν την γλώσσάν των, διότι δια τα βιβλία εκεί είναι γραμμένα εις την άπλήν, την ήμλομένην γλώσσαν.— Σ. τ. Μεταφρ.

να πέρνη ή οικογένεια Μοράνδου. Και που να της φράσουν !

Μίαν ήμέραν, ο Κωνσταντής άρρώατησε κ' έκαμην όλόκληρον εβδομάδα εις το κρεβάτι. Δια τους πτωχούς άνθρώπους, που ζούν κρησοδούλι-μεροφάγη, ή άρρώστεια είναι φοβερή, διότι τους αναγκάζει να κάμνουν χρέη, και συχνά περνούν μήνες πολλοί χωρίς να τα ξεπληρώσουν.

Η Μαρίανν τού ήξευρε κ' έκαμνε θαύματα εργασίας και οικονομίας, διότι να φέρνη τες δυο άκρες σ' ένα μέρος, καθώς λέγουν. Άλλά ήτο τόση δύσκολον !

Συχνά έπήγαγε μόνη της εις την ακρογιαλίαν κ' έμύζευε καγγύλια. Μρος εις αυτών έχρησήμεν δια τα ψεύματα της οικογενείας, και το υπόλοιπον ή γενναία χήρα τού έπήγαζινεν εις το Άκρομοδί, δια να το πωλήση. Η Δουνοσία την έβασθεύσε με τα σωστά της, αλλά τί να σου κάμη και αυτή ή καίμενη, που δεν ήταν ακόμη δυνατή !

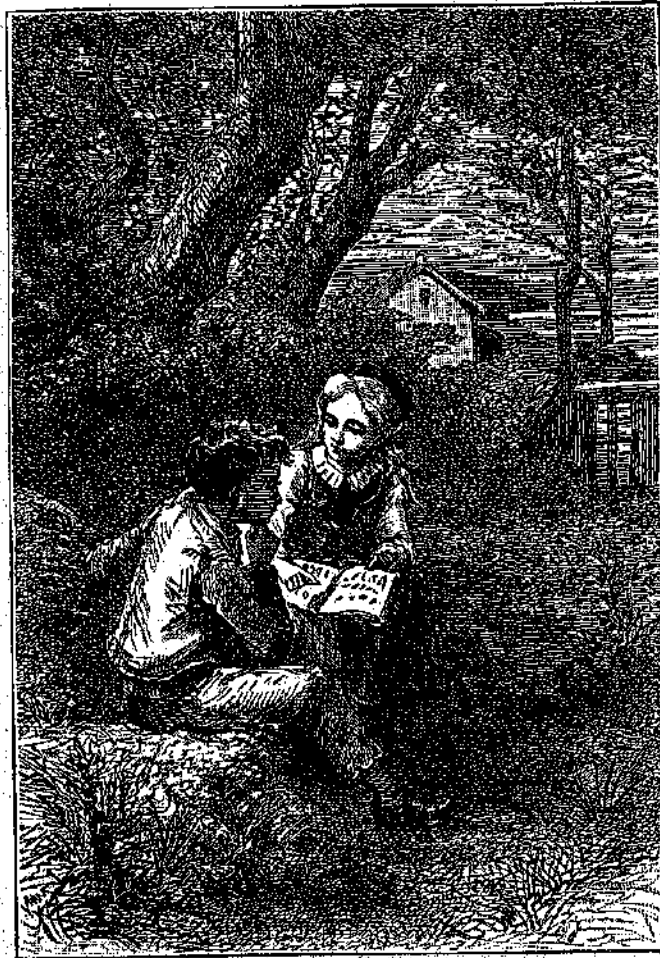
Αν και έπιμελής εις τα μαθήματά του, ο Ανδρίκος, εις άλλα πράγματα δεν είχε πρωτεδουλίαν. Όταν ή μητέρα του τού έλεγε : «Κάμη τούτο», τού έκαμνεν αλλά ποτε δεν του ήρχετα ή ιδέα να τού κάμη μόνος του.

Συνειθισμένος να εύρισκη το τραπέζι έτοιμον, τού κρεβάτι του στρωμένον, τα ρούχα του ραμμένα, χωρίς να είναι αναγκασμένος να κερδίξη μόνος του δια να τα πληρώνη, δεν ήτο εις θέσιν να έννοιη καλά, πόσον κόπον πρέπει να καταβάλλη κανείς, δια να επαρκή μόνος εις τας ανάγκας του. Έν τούτοις, δεν του έλειπεν ούτε ή ικανότης ούτε ή καλή θέλησις. Μερικοί φαρμάδες, που τον έπήραν μαζί των εις το ψάρευμα, τον έπαίνεσαν πολύ, και προσέπαν ότι θα γίνη μίαν ήμέραν καλός ναυτικός, άρκει να πάρη τή δουλειά με την καρδιά του.

Έτσι έφθεσε και 'στα ένδεκα χρόνια.

Ένα πρωί, — είχε περάση σχεδόν ένας χρόνος μετά την αναχώρησιν του Τζανή, — ο Ανδρίκος έβασκε τα ζώα, όχι πολύ μακρυά από τα ακρογιάλι. Άπεκοιμήθη επάνω εις ύψων χαλικίων, που τα είχαν εκεί δια το στρώσιμον του δρόμου. Πρέπει να αναφέρωμεν, ως έλαφρυντικήν περίπτωσιν, ότι είχε περάση εις την θάλασσαν όλην την προηγουμένην ήμέραν, μάλιστα δι και μέρος της νυκτός.

Έκει που κοιμάτο, έζεφνα πίπτει, ή μάλλον καταρρέει ή όχι πολύ μαλακή κλίνη, που είχε διαλέξη, και ο κα-

Έπροσπαθούσε να γώση εις το κεφάλι του φίλου της. (Σελ. 76, σ. γ')

λός σου Ανδρίκος έξυπνός τρομαγμένος. Και ο πρώτος άνθρωπος που είδαν τα μάτια του, — ήταν ο Τζανής Λεταλέκος.

— Τζανή ! έφώναξεν, όρμων εις τας άγκάλας του ναύτου.

Ήτο πραγματικώς ο Λεταλέκος, και αυτές είχαν έξυπνίσση τόσον απότομώς τον μικρόν βροσκόν.

— Τι έκανες εδώ ; ήρώτησεν άσπαζόμενος το παιδίον.

— Έρύλαγα τα ζωντανά μας.

— Έτσι έ ; ... και που είναι τα ;

— Η Άστέρω είναι. . .

Ο Άνδρικός έσταμάτησεν. Η Άστέρος, πιστή εις την κακήν της συνήθειαν, την οποίαν άρπειλεν εις την άμείλιαν του βοσκου της, είχε περάσει εις τόν γειτονικόν πευκώνα.

— Άμψ ό Κερμπάν; ήρώτησεν ό ναύτης. Καί ό κύριος Κερμπάν επίσης άπουάιζε.

— Μάζεψε πρώτα τά ζωντανά σου, ειπεν ό Τζανής, κ' έπειτα τά λέμε. Συγκεκίνημένως κάπως διά την σοβαρότητα, μέ την οποίαν του ώμιλοϋσεν ό ναύτης, ό Άνδρικός έτρέφε να μαζεύσει τους δρακμάτας. Χάρις εις τόν Κιντού, ή έργασία έτελείωσεν γρήγορα.

— Τώρα, ειπεν ό Τζανής, κάθισε κεί, και άκουσε με καλά.

— Μάλιστα, κύριε Τζανή, έψιθύρουν ό Άνδρικός.

— Κοιμήσους δώδεκα χρόνων, παιδί μου. Στή θέση που βρίσκεται ή οίκογένειά σου, είχε καιρός να της φανής χησίμας, αλλά δεν το κατάλαβες άκόμη καλά. Δέν σου εμπλώ για τό σήμερα μόνον, αλλά και για τό αύριο, για τό μέλλον. Τι θέλεις να γινής;

— Δέν είπαμε ναυτιλός;

— Τέ άποφάσεις καλά;

— Ναί.

— Μη θέλεις καλλίτερα να γίνης γεωργός; να έμβεις ύπηρέτης σε κανένα κτήμα;

— Ω, όχι! Πρώτα, μέρουσι καλλίτερα να ταξιδεύω. Έπειτα...

— Έπειτα... τί;

— Έπειτα, δέν μου είπατε πέρου, πως ταξιδεύοντας θά μπόρω να κερδίω περισσότερα χρήματα για τή μητέρα;

— Μπράβο, παιδί μου! άνέκραξεν ό Τζανής χαρούμενος. Είσαι άξιος γυίς του Άντωνίου και θά γίνης καλός ναυτιλός, εάν κ' εκίνηση. Και αφού τό λέγης ή καρδιά, πρέπει να φύγης άμέσως.

— Άμέσως;

— Σε λίγες μέρες τέλος πάντων. Σε τρέφουν, σε ντάνουν, σου έχουν σπίτι, και όλα αυτά κοστίζουν χρήματα, παιδί μου. Για να τα κερδίης ή καϊμένη ή μητέρα σου, σακκίζεται στη δουλειά...

— Πληρώνονται καλά οι μούτσοι, Τζανή;

— Ω, άς εινε! άπεκρίθη ό ναύτης χαμογελών τόν πρώτο χρόνο δέν πρέπει να έλπιζης πως με τό μισθό σου θά βοηθήσης την οίκογένεια... Άλλά προς τό παρόν, μπορείς να είσαι ήσυχος: γνωρίζω κάποιον που δέν θάφιση στη στενοχώρια την οίκογένεια του φίλου του...

— Σ' εύχαριστώ, Τζανή μου.

— Λοιπόν σύμφωνα; θέλεις να φύγωμε μαζί;

— Ναί, Τζανή! μαζί σου θέλω κ' εγώ να ταξιδεύω.

— Λοιπόν, πρέπει να τό πως μόνος σου και σοβαρά στη μητέρα σου. Η καϊμένη σ' αγαπά τόσο, που θέλει άκόμη να σε κρατήση κοντά της. Είσαι, άντι να της φανής χρήσιμος, θά μεγάλογες τά βάρη που έχει στη ράχη της.

Η Ροζαλία ειπε τώρα πια άρετα μεγάλη, για να βόσκη τά ζωντανά.

[Έπειτα συνέχισα] ΦΑΚΙΟΝ ΘΑΛΑΣΣΟΣ

[Κατά τό γαλλικόν του Alfred de Brehat]

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΗΣ ΑΓΡΙΟΠΑΣΙΑΣ

Βάλτος, 5 Μαρτίου.

Όχι, αγαπητή μου φίλη, ούτε την άνοιξιν αυτήν δέν θά επιστρέψω εις την Γροιλανδίαν βεβαίως. Θα έξανάβλεπα με μεγάλην χαράν την πατρίδα μου, άλλ' ένα κατηραμένον σφαιρίδιον μολύβδου μου έχάλασεν όλα μου τά σχέδια!

Διά μίαν άγρίοπασιαν, βλέπεις, ή ζωή όλη εινε δυσχέρεια και άποδημία. Δέν παραπονοϋμαι δικ τουτό; αϊ δυσχέρεια μορφώνουν τόν χαρακτήρα, κ' αϊ άποδημίας μορφώνουν τό πνεύμα. Δέν έχεις ιδέαν τι βλέπω όφθου καταϊκώ εις την μεσημερινήν Ευρώπην. Η Έλλας εινε ή ώραιότερα χώρα τοῦ κόσμου... μετά την Γροιλανδίαν. Πόσον ά μεσονύκτιος ήλιός μας εινε ώρως άπέναντι του μεσημερινοῦ της ήλιου! Και με πόσην εύκολίαν είμπορούμεν εδῶ να κατασκευάζωμεν τάς φωλαίς μας, και με πόσην άφθονίαν να τρέφωμεν τά παιδιά μας!

Αλλά κάθε μετάλλιον έχει και την άναποδήν του. Είς την πατρίδα μας, ό έχθρός εινε ό χειμών, ό άμείλικτος χειμών που παγώνει τάς λίμνας μας και μας διώχνει. Εδῶ ή φύσις εινε γλυκαία, άλλ' ό έχθρός εινε ό άνθρωπος!

Και ό έχθρός άφθονεί; ούτε μία γωνία άκατοικητος, ούτε ένας βάλτος έρημικός παντού ή χείρ του ανθρώπου... ώπλισμένη μ' ένα τουφέκι!

Θά μου ειπής με την συνειδημένην σου φιλοσοφίαν: «Όλος ό κόσμος πρόπει να ζήση». Έν τούτοις, ούτε εγώ ούτε συ φεύρομεν την κυρίδια. Αυτό τό έκαμεν ό άνθρωπος, ό βαρβάρως και σκληρός. Παντού, όπου θά περάσωμεν, — και ή άφιξις μας άναγγέλεται άκόμη και διά των έφημεριδών! — ό κυνηγός μας περιμένει, ένδρεύων. Το τουφέκι εινε τό δαμύκλειον ξίφος μας!

Κάθ' ώραν, κάθε στιγμήν της ήμέρας είμεθα εις την διάκριση ενός μολυβδίνου σφαιρίδιου και τριώντι, έν μολυβδίνον σφαιρίδιον μεταβάλλει όλα μας τά σχέδια!

Ο υίός μου εινε τώρα άρκετά μεγάλος και δυνατός. Εσχεδιάζωμεν λοιπόν με τόν πατέρα του, τόν αγαπητόν μου πάπικον, να τόν πάρωμεν μαζί μας εις την πατρίδα. Αϊ προτοιμασίας μας ε-

γιαν γρήγορα. Ημεεις, βλέπεις, δέν λαμβάνομεν τόν κόπον ούτε καν να κλειώμεν τάς οικίας μας. αϊ φωλαί δέν έχου κλειδιά! και αϊ άποσκευαί μας εινε όλω περιτταί. Δέν όμοιαζόμεν τους δυστυχείς ανθρώπους, οι όποιοι όταν ταξιδεύουσιν πέρουν μαζί των τόσα πράγματα, και έμβάθιουν μέσα εις κάτι μηχανάς, αϊ όποιοι τούς χρησιμοποιούν άντι πτερών...

Ημεεις έχομεν τά πτερά μας. αυτά εινε και οι σιδηρόδρομοί μας, και τό ατμόπλοιά μας, και τά αερόστατά μας, και τά ποδήλατά μας!

Η άποδημία λοιπόν είχεν άποφασισθή. Έξυπνήσαντες πρό της αύγης ήτοιμαζόμεθα να ξεκινήσωμεν, όταν, από την μέσην του βάλτος, άκούω έξαρνα κάποιον θόρυβον... Ητο ήμερος και συνεχής, και όλον ή πλησιάζει Κουτάζω, και βλέπω μίαν βαρκαύλαν, ή όποια έφερει δύο επιβάτας: ένα μικρόν, ό όποιος έχειριζέται την κόπη, και ένα άλιγον μεγαλύτερον, σκυμμένον εις την πρόμηνη και κρατούντα τό δίκανόν του. Παιδιά και τά δύο, ώμιλοϋσαν δυνατά.

— Να χαλάση ό κόσμος, πρέπει να σκοτώσω μία πάπικ! Σήμερα ύποτξέθηλα σαλίμ και...

— Νά!... να!... τόν διεκοψεν ό άλλος.

Τι τρομερά στιγμή! Διπλή άστραπή, δύο κρότοι σχεδόν ταυτόχρονοι: — Μπάμ!... μπάμ!... Έπειτα φωνάί άγριαί: — Την έπέτυχ!... την επλήγωσα!

Και άλλω κραυγαί συγχρόνως, άλλ' αυτά κραυγαί τρώου και απελπισίας: — Κά... κά... κά... Καί βλέπω τόν δυστυχί μου κάποιον να φεύγη εμπρός μου ως τρελός, — αλλά σῶως και άβλαβής μολοντούτο. Πλησίον μου, παρα τό πλευρόν μου, ό υίός μου, τό παπάκι μου... εγλύτωσα και αυτό... εγλύτωσα και οι δύο... Τώρα είμπορώ να παθάνω.

Διότι, αισθάνομαι ότι είμαι πληγωμένη... Έχω μολυβδον εις την πτέρωγα... Άδύνατον να πετάξω... Πίπτω κάτω!... Άκούω φωνάζ, βήματα τριγύρω μου, μαντεύω ότι ήλθαν να μ' εύρουν μέσα εις τά καλάμια. Άλλά εδῶ τά καλάμια εινε τόσον πυκνά, με κρόπτουν τόσον καλά, ώστε οι νεαροί κυνηγοί, μετά ματαίας έρεύνας, αναγκάζονται να φύγουν με τάς χείρας κενάς.

Εγλύτωσα από αυτά τά υπερήφανα πλάσματα, τά όποια αυτοκαλοϋνται Βασίλεις της κτίσεως, άλλ' έν τούτοις εινε αντίκανα να πετάξουν, ή καν να σταθούν εις τό κερών, όπως τά στεγανόποδα!...

Ίατρεθην μόνη μου, χωρίς ίατρικά και χωρίς ίατρούς, άλλ' ούτε λόγός πλέον περι μακρινού ταξιδίου. Δέν

είμαι πολύ νέα, και εις την πληγωμένην μου πτέρωγα εγκαθιδρόθη ό απηλής ρευματισμός. Το πολύ-πολύ να φύγω από την Ελλάδα και να πιτάξω ως την Ίταλίαν, χάριν μικράς άλλαγής τού αέρος. Αν θέλεις, έλα και συ να μ' εύρης εις την Νεάπολιν. Δέν έχεις ανάγκην του έδηγοῦ τών σιδηροδρόμων δια να με ανακαλύψης αλήθεια; Δέν είμεθα ήμεεις ως οι άνθρωποι περιωρισμένοι και άνευ ενστίκτου!

Οι άνθρωποι! Κατά την άναρρωσιν μου έσυλλογίσθην πολλά. Η μελέτη του παρελθόντος έδηγε εις την γυνωσιν του μέλλοντος. Όπως και τόσα άλλα είδη, καταστραφέντα, εκλείψοντα δια του χρόνου, και ό άνθρωπος ίσως μίαν ήμέραν θά εξαφανισθή και αυτός, και μαζί του, όλα αυτά τά γελοία έξαρτήματα της ζωής του, με τά όποια βαρύνει την γήινην σφαιραν, αϊ πόλεις του, οι σιδηρόδρομοί του, τά έργαστήρια του, τά ατμόπλοιά του, τά αερόστατα.

Τότε θά έλθη ή ώρα μας, ή ώρα της ελευθερίας, μετά τυραννίαν άνωτοφρον, ή ώρα της άσφαλείας, μετά τριμον διηκενί. Η γή δια τά τετραπόδα, ή θάλασσα δια τους ίχθύς, ό άνήρ δια τά πτηνά. Όποιον όνειρον, αγαπητή μου φίλη, δια τά παιδιά των παιδιών των παιδιών μας! Όποια εύτυχί!

Σου συνιστώ, αλήθεια, να μην περάσης από τόν βάλτον... Αν ό άδέξιος εκέίνος κυνηγός δέν επνίγη εις τά καλάμια, εινε ικανός να ξαναγυρίση δια να σου κάμη καρτέρι. Προσοχή, αγαπητή μου, και μη λησμονεί την αγαπωσάν σε

Πάπικον Χρυσολαιμη
Και δια τό πιστόν της άντιγραφίς,
ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΙΓΟΣΤΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ό Διάβολος Έσπερινός έξυπνά την νύκτα και παρατηρεί τό ύπνόν του, τό όποιον δεικνυεί δώδεκα. Και σ' υπέπειτα: Τι άρά γε να εινε τώρα μεσημέρι ή μεσονύκτι; Εσπάζη από της Τζερτζιζούλας

— Γιατί κλαίς, κορίτσι μου;
Και ή δεσποινίς Παρουσίω:
— Έκρουσα τόν πόδα, μητερ!
Κοιτάη από του Αταβήριον Ρόδου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΑΛΑΣΣΟΣ»

ΑΙΤΗΝ την εβδομάδα έχω πόρα πολλές άπαντήσεις εις Διαγωνισμούς. Συνήθως είδοπαί τους φίλους μου περι της λήψεως, στέλλουσα ένα γλυκό φιλάκι. Σήμερα όμως, επειδή έσπευθησαν πολλές άπαντήσεις, δέν ήμπορώ να τό κάμω, και τους είδοπαί δια να μην άνηγογγίσουν.

Ροδία Κνηγήτης, δέν είχα άπαντήση άκόμη εις την πρώτην επιστολήν σου, όταν έλασα και την δευτέραν. Εινε λοιπόν βλαβερού περτερόν να πάντωση τώρα, αφού μάλιστα φαίνεται και

αυ λυπημένη δι' όσα άδικώτατα παράπονα έγραψες. Ας εινε! — Είς τό ζήτημα των άγοριών και κοριτσιών νομίζω ότι προσδέτις ίσχυρόν επείγημα, λέγουσα ότι εις τους Διαγωνισμούς εκάμθαν μέρος δεκάσι άγόρια από κορίτσια. Ίσως θα σου είπουν τάγόρια: Πόως εμπόδιζε και τά κορίτσια να λάβουν μέρος περισσότερα; Είς αυτό πλέον δέν ελεύρω τι άπαντάς!

Πολύ μου άρεσε τό γραμματάκι σου, Χαρυκλείσσα Α. Κλάδη, γιατί βλέπω, ότι ενώ είσαι μόνον επτάμισυ χρονών, όλα τά ζεύρεις, όλα τά έννοείς, όλα θέλεις να τά μάθης. Και βεβαίά που δέν είσαι κανένα ταμπλόκαδο!... Αλήθεια, δέν θά πέρης και ένα ύφανόν ψευδώνυμον; Φίλησέ μου τή Μπεμπούλαν.

Μού έγραψε και ή Κυριατίσσα Θάλασσα [ΕΕ] εδὲκ να ένθυμηθῶ ότι υπάρχει και αυτή εις τόν κύκλον μας. Πραγματικώς, δλίγον έλειψε να τό λησμονήσω, τόσον καιρόν που είχε να μου γράψη. Άλλά τι να πρωτοκάνη ή καίτην; Μα, δολίνο, έγραφετίν, γαλλικά ή άλληλογραφίαν; Και όμως, όποιος έχει θέλησιν εύρίσκει καιρόν δι' όλα. Αυτό τό άνεγνώρισ και ή Κυριατίσσα Θάλασσα, και, — πρός μεγάλην μου χαράν, — μού ύποσχεται ότι φέτος θά μου γράψη τακτικά.

Α! ίού λοιπόν, Παλλάς, με την Κάκιαν, μου άρεσαν προχθές τό κλαδί της άντισμένης άμυγδαλις; Δέν είπατε τ'ουμά σου εις τόν υπάλληλον, — δι, δέν ήτο ό Άνανίας, — και δέν τό ήξευρα. Σας εύχαριστώ πολύ, καθώς και δια τό σημερινόν έσοπάδιον. Άσπάζομαι και τόν Γιαννάκη, που εύρίσκει πρώτος τάς Μαγικός Είκονας.

Φαντασθήτε αν εινε δυνατόν να μην άρέση ή Αιμιλία Χοβ' ή όποια εινε ίγγοή κλοιδόχου, και τό «Ναντοκούλο» τό όποιον εινε... ναυτοπούλο, εις την φίλην μου Χαικήν Παρσέλητον [Ε], αφού και αυτή εινε κρηή κλοιδόχου! Ένα πράγμα όμως δέν χωνέει: τά κλάσματα με τά όποια ό Τυδίδης επτελείησε να βγάλη, πρώτα π' άγόρια. Καλέ άκούτε εκεί! να σου κλάσματα να θέλη να σου δείξη τό μαύρο άστρο!

Τα εζη: χαριτωμένα... Άλογοπαίγνια μού γράφει ό Πρίγκιψ των Άθηνών [ΕΕ]: «Ένα πουλάκι μου ειπεν ότι ό Άνανίας, όταν γράψη με μολύδι, τό βάσει πάντα εις τό στόμα του. Έάν λοιπόν τύχη πτε άρνημένως και καταπή τό μολύδι, τόν συμβουλεύω να καταπιή άμέσως και μίαν γομαλάστιαν. — Το ίδιον πουλάκι μού ειπεν, ότι ό Άνανίας κοιμάται με άνοικτόν στόμα. (Χάρις δηλαδή και όταν κοιμάται!) τόν συμβουλεύω λοιπόν, αν ποτε έμβη εις τό στόμα του κανέναν ποικίλος και τον καταπιή άμέσως να καταπιή και μία γάτα. — Και ό Διάβολος Έσπερινός μου στέλλει έν Άλογοπαίγνον πολύ έξυπνον, και όλον εις βάρος του δυστυχούς Άνανία, αλλά δια σήμερα του άρουσιν δύο, και έλπίζω ότι άλλην φοράν ό Διάβολος Έσπερινός θά φανή τυχερότερος (χωρίς λογοπαίγνιον.)

Βεβαίως, Σπουδαίε Άθρωσθε, είμπορείς να έχης από τό ψευδώνυμον που είχες και άλλοτε, αφού μάλιστα κατά τόν χρόνον της διαβασίμότητος δέν έτυχε να τό ζητήη άλλος. Σου έστειλα ό,τι εζηήσες.

Κατ' άρχην, Δευρόν Κρόνον — αλήθεια, πως περνάς εις τό χωρί; — δέν δημοσιεύω πληροφορίας που δέν τάς έννοώ, διότι πιθανόν καμμία να εινε προσβλητική και άπρεπής, και δέν εινε σωστόν... Θά μου ειπής, ότι από σε δέν εφοβούμην ταςούτ'ον τι και, άλλ' αφού αυτή εινε ή άρχή μου, δέν έπρεπε να κάμω καμμίαν εξαίρεσιν. Έπειτα, δέν δημοσιεύω τάς Πληροφορίας και όταν εινε... πολλά. Σήμερα π: χι ήβλεσε να σου δημοσιεύσω τίσασαρες; Ε, σου δημοσιεύω μόνον δύο, και να είσαι πολύ εύχαριστημένη ναί;

Ασπάζομαι Πληροφορία: ή Ροδία Κνηγήτης άντιγγραφέα τό Φθινοπωρινόν Ρόδο, του όποιου ζητεί τό όνομα δι' ανταλλαγής Μ. Μυστικόν, ως και τό όνομα του Τποδόμητος της Βρασελώτης — ή Άδρα της Κερκίρας άσπάζεται την Κοραλίαν Μασσαί και την συλλυπεταί θερμώς δια τόν θάνατον του άδελφού της — ή Ζαπλις δίχεται εύχαριστίως άνακαλήτην Μ. Μυστικόν με την Ψάραν Αόλιαν με τόνομά της, έν κ' ίκείνη της φωνήσση τό ίδιον της: άσπάζεται δι την Άλλοπρόσαλλον και τή άντεύχεται τά ύα: — ό Ορελιός Τρωαδίτης πληροφορεί την Τραγιόσσαν και την Αντιγόνην, δι τάς γνωρίζει προσωπικώς και όνομαστικώς — ή Πικραμένη Καροβίλα θέλει να είπω εις τό Άνθος Μάϊου ότι άμαίεται καταπληκτικώς με την εκεί εξαδέλφην του — ή Χακή Παρσέλητος συμβουλεύει την Χαικήν Αγούλαν να λάβη μέρος εις την Άλληλογραφίαν και εις τους Διαγωνισμούς, διότι εινε βεβαία και διαπισωή (κ' εγώ έπίση;) — ό Άερρόμητος Έξερουτήτης άσπάζεται τό Αταβήριον Ρόδο και

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΠΙΟΧΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ

12. — Σήμεραν δι σας συστήσω θερμώς έν πτωχόν παιδίον από τάς Πατρας, δι μόνον πολυ φιλήσμονον άλλα και πολύ έξυπνον, καθώς φαίνεται από την επιστολήν του. Είνε ή δευτέρα αυτή επιστολή που μου γράφει. Φαίνεται ότι μου έξανάγραψε τόν παρελθόντα Οκτώβριον, άλλ' ή επιστολή εκείνη έχάθη, και κατά συνέπειαν δέν τον έσύστησα τότε, και δέν τον έγράψαμε κανείς, ως επερίμενον. Και ίδου πως τελειώνει σήμεραν: «Κρίμα όμως που έπευθήσαν τά άνειρά μου, διότι προητοίμασα ό Άλλος και άπάντησιν δια την 13ην Κυριακήν, προτού γίνω συνδρομητής, με την έλπίδα μόνον ότι θά γίνω. Το έκαμα όταν την παρομίαν που λέγεις, έπούλησα τό τομάρι της άλεπούς πρην έσκαώσω.» Έσπερ' από αυτά, δέν θά εινε κρίμα να μη τον έγγράψη κανείς;

Εγκρίνουσα τά ψευδώνυμά των, δεχομαι μετά χαράς εις την Άλληλογραφίαν μου και εις τους Διαγωνισμούς μου του νέου μιλου: Τέκνον της Ερημου (Ε. Ι. Μ. άρχικέ ψευτικά) Κερκευραία Άσρακεϊάδα (Χ και Ψ. τό πρώτον άνήκει εις Ψάλην, και δι' αυτό σου έδωσα τό τρίτον εύχαριστώ πολύ δι' όσα ώραία γράφεις!) Μενελικ (Ε. Ε. Κ. αυτό εζηέλετα βεβαίως, με τόν καιρόν τον γνωρίζωμεν καλλίτερα) Άόρατον Ήελλον (Γ. Ι. Κ. ίδου τό ψευδώνυμον σου χέρτην των λύσεων έστι: ιλα.) Ελληνίδα (Ι. Α. Σ. εκείνο που ήβλεσε δέν ήτο ελεύθερον, αλλά και αυτό δέν εινε όλιγότερον άραιοόν ναί, έλπίζω κ' εγώ ότι γρήγορα θα διακρίθη εις τόν κύκλον μας, αφού μάλιστα με γνωρίζω πρό καιρού!) Νυμφαίαν του Παύλου (Φ. Μ. να μου ειλήσης και την μικράν Νίτσαν) Ξανθόν Βοσκόν (Π. Ν. Κ. αυτό εζηέλετα: έλπίζω να προκηρύξω γρήγορα και Διαγωνισμόν Ζωγραφικής) Κροκοδείλον και Ηλιον της Νεατός (τό πρώτον δια τόν Ι. Π. Α. τό δεύτερον δια τόν άδελφόν του Α. Π. Α.) και Όλύμπιον Άργώνα (Ι. Τ.)

Άλλα και ψευδώνυμων: Ερηθος των Αντικυθέρων (Ε. Β. Κ.) και Χρυσή Άρτα (Κ. Φ. έτσι δέν έγινε άραιότερον και συντομώτερον; εις βεβαίως, δι ή πληροφορία σου έδημοσιεύθη ό Άνανίας σ' εύχαριστεί δι' όσα γράφεις.) Η φίλη μου Μίτσα Περωτή, ή όποια θέλει ναλλάξη τό ψευδώνυμόν της, παρακαλείται να μου στείλη άλλα δια να της έλλέξω, ή να καθαρουργή αυτά που μου έστειλε σήμεραν, διότι δέν εκατάλαβα τίποτε. Ίσως να εινε λέξεις, που δέν τας έξέρω.

Ασπάζομαι Πληροφορία: ή Ροδία Κνηγήτης άντιγγραφέα τό Φθινοπωρινόν Ρόδο, του όποιου ζητεί τό όνομα δι' ανταλλαγής Μ. Μυστικόν, ως και τό όνομα του Τποδόμητος της Βρασελώτης — ή Άδρα της Κερκίρας άσπάζεται την Κοραλίαν Μασσαί και την συλλυπεταί θερμώς δια τόν θάνατον του άδελφού της — ή Ζαπλις δίχεται εύχαριστίως άνακαλήτην Μ. Μυστικόν με την Ψάραν Αόλιαν με τόνομά της, έν κ' ίκείνη της φωνήσση τό ίδιον της: άσπάζεται δι την Άλλοπρόσαλλον και τή άντεύχεται τά ύα: — ό Ορελιός Τρωαδίτης πληροφορεί την Τραγιόσσαν και την Αντιγόνην, δι τάς γνωρίζει προσωπικώς και όνομαστικώς — ή Πικραμένη Καροβίλα θέλει να είπω εις τό Άνθος Μάϊου ότι άμαίεται καταπληκτικώς με την εκεί εξαδέλφην του — ή Χακή Παρσέλητος συμβουλεύει την Χαικήν Αγούλαν να λάβη μέρος εις την Άλληλογραφίαν και εις τους Διαγωνισμούς, διότι εινε βεβαία και διαπισωή (κ' εγώ έπίση;) — ό Άερρόμητος Έξερουτήτης άσπάζεται τό Αταβήριον Ρόδο και

